

Cronica

anul VIII. nr. 3. ■ 15 februarie 2008 ■ Preț: 65 Ft ■ Publicație bilunară a românilor din Ungaria

Moara dezinformării macină în continuare

Am mai scris pe larg despre motivațiile care stau la baza intenției AȚRU de a prelua școala românească din Giula. Este vorba, în esență, de preluarea finanțării instituției de învățământ reprezentative pentru comunitatea noastră în baza legii care permite realizarea autonomiei culturale a minorităților naționale și etnice. Imediat după ce a fost lansată această idee a apărut un adevărat val de atacuri, la început izolate care însă au degenerat într-o adevărată isterie care, dacă nu am ști că este provocată doar de un mic grup de interese dirijat din spate, chiar ne-ar putea speria prin amploarea pe care se laudă că a luat-o problema în ultimul timp. Mecanismul dezinformării s-a combinat cu manevre de culise care amenință să dinamiteze intențiile nobile și generoase ale AȚRU care se lovesc de un val de intimidări prin care adversarii ideii (unii și aceiași cu adversarii, sau opoziția, cum le place lor să se auto-numească,

Foto: V. G.

față de actuala conducere a AȚRU pe care din nou nu au putut să o acapareze la ultimele alegeri) încearcă să oprească preluarea Liceului „Nicolae Bălcescu”, Școlii Generale și Căminului de elevi din Giula de către AȚRU și să împiedice, mai direct spus, aplicarea legii.

Ultimele episoade au avut loc puțin înaintea și imediat după desfășurarea

ședinței Consiliului Orașenesc din Giula în care trebuia să se voteze predarea școlii către AȚRU. Deși AȚRU a prezentat un dosar complet, ce a fost analizat de secția juridică a Primăriei care a și redactat un proiect de hotărâre privind predarea școlii, doar cu o zi înainte, vezi minune, Comisia juridică și de validare a Consiliului Orașenesc a constatat unele

obiecții care însă nu pot fi regăsite în textul legii. S-a spus că AȚRU nu ar fi avut opinia părinților. Asta deși există dovada că reprezentanții AȚRU au discutat cu comitetul de părinți, au expus problema iar comitetul nici astăzi nu a reușit să adopte nici o decizie. Dar și faptul că nu s-a pronunțat înseamnă de fapt tot un punct de vedere, conform legii. Apoi

a fost inventat un termen de 30 de zile, inexistent în lege, pentru a tergiversa problema. După care a fost scoasă la iveală o așa-zisă „scrisoare deschisă” care ar fi fost semnată de sute de persoane, intelectuali români, care s-ar opune preluării școlii de către AȚRU. Lista de semnături de care dispunem este însă sugestivă: sutele de semnături sunt de fapt nume adunate pe două pagini: pe una apar numele unor profesori, angajați ai școlii, grădiniței, bibliotecii din Micherechi, de la bucătar la director dar cu toții subordonați Primăriei care este condusă de Teodor Martin (care în cotidianul „Magyar Nemzet” se declară a fi principalul opoziționist al lui Traian Crestaș al AȚRU). Angajații săi este greu de crezut că cu toții cunosc foarte bine problema și au semnat în deplină cunoștință de cauză. Foaia a doua este cea a Autogovernării minoritare românești din Giula, care coincide cu conducerea UCRU și cuprinde nume de redactori ai Foi Românești, printre alții, unele cadre didactice... Se pune întrebarea: unde sînt majoritatea doctorilor români, directorii școlilor noastre, profesori, jurnaliști neafiliați „Foi” și enumerarea poate continua? Unde sînt micherechenii neangajați în instituțiile plătite de Primărie și de cînd un administrator sau o doică sînt intelectuali de vază?

Esența problemei este alta: nu ne miră valul opoziționist al aceluiași grup numeric nesemnificativ care s-a obișnuit de ani de zile să atace după ce a pierdut alegerile și reprezentarea în baza votului celor mulți, crezînd că așa pot întoarce lucrurile de pe făgașul normal. Preluarea școlii este alt motiv destul de bun pentru a provoca scandal și a agita apele lăsînd aceeași impresie opiniei publice, române și maghiare, că românii sînt dezbrinați și se tot ceartă. Surprinde însă reacția

conducerii Liceului „N. Bălcescu”, a directoarei care a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a evita un dialog corect cu toate părțile implicate pentru lămurirea tuturor aspectelor problemei. Asta, în timp ce „partea adversă” a fost favorizată să-și spună punctul de vedere și să dezinformeze. Ce sperie atît de mult? Că, în condițiile în care școlile românești au în mod tradițional probleme de finanțare, AȚRU s-a arătat gata să rezolve singură susținerea învățămîntului în limba română? Sau că, preluînd instituția, se vor găsi neregulile care, să spunem direct, există în administrarea liceului și școlii generale românești din Giula, așa cum reies ele în urma unui control efectuat de curînd de Primărie și care a scos în evidență problemele actuale?

Cum vor justifica consilierii locali faptul că au împiedicat predarea școlii către AȚRU (în condițiile legii și în condițiile în care alte autogovernări pe țară au preluat deja școli minoritare în Ungaria), școală unde banul public se pare a fi risipit dar au aprobat desființarea unei școli ungurești din Giula?

Și mai surprinde că, din nou, acest mic grup gălăgios găsește în continuare susținere și ascultare din partea autorităților române.

Pentru buna informare a cititorilor, anunțăm că AȚRU a contestat decizia consiliului local al orașului Giula, așa că problema este departe de a fi tranșată așa cum cred „opoziționiștii”. Culmea este că în timp ce autoritățile statului ungar nu fac nici o diferență între minorități, o parte dintre noi, români, au pretenția de a fi singurii care dau atestate de „bun român” sau „neromân” cui cred și vor ei, clădind o imagine de-a dreptul caricaturală a românismului, inclusiv pentru maghiarii din Ungaria.

T.

Editorial

Continuă campania murdară împotriva AȚRU

Așa cum deja, din păcate, ne-am obișnuit, singurul săptămînal românesc din Ungaria continuă cu o consecvență demnă de un scop mai nobil campania de calomnii și murdării îndreptate împotriva AȚRU, a conducerii acesteia dar și contra unor personalități ale comunității. Cei care stau în spatele „editorialistei” de la foaia respectivă (pentru că o sumară analiză stilistică arată fără putință de tăgadă faptul că multe dintre aceste atacuri poartă și alte amprente, mai mult sau mai depărtate de Giula) atacă, murdăresc și aduc jigniri la adresa celor care nu sînt de aceeași parte a baricadei cu ei. Ce stă în spatele acestor mizerii care se doresc a fi singurele și autenticele opinii ale românilor din Ungaria? Nu este greu de bănuț: ca și în fabula cu vulpea și strugurii, ei sînt mînați în luptă de faptul că nu au ajuns ei și ai lor în fruntea AȚRU. Adică, deși au tras sfori, au manevrat pentru a ajunge pe liste, iar unii (chiar editorialista) sînt membri ai Adunării Generale a AȚRU, deși critică cînd și cum au ocazia acest organism. Necazul că nu au audiență între românii din Ungaria, îi mîna la luptă pentru a demonstra măcar autorităților române și corpului diplomatic românesc de aici că doar ei au dreptate. Și o fac cu „argumente” care duc cu mintea la retorica naționalistă a unor partide politice din România. Adică, a acelor formațiuni care s-au declarat anti-maghiare, care au înveninat atmosfera dintre cele două țări și care au promis că vor înapoia cît de repede

Statuia Libertății de la Arad statului ungar, ca reședința Eparhială a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria să fie mutată la Budapesta...

Dar „operele” de grup, botezate editoriale, nu murdăresc doar persoane și instituții. Ele atacă fățiș chiar legislația statului ungar privitoare la minorități, adică aceeași legislație care permite și finanțarea din bani publici a foi respective. Fără a spune că legislația este desăvîrșită, trebuie doar să amintim că AȚRU a arătat întotdeauna slăbiciunile legilor pentru minorități și a militat pentru îmbunătățirea acestora.

Se pune problema: cine este cea (cel, cei) care își permite să arunce gunoi și să murdărească numele unor oameni care au demonstrat că pot face ceva pentru comunitate? Cine își permite să murdărească și renumele și reputația chiar a celor plecați dintre noi? Oare au la bază vreo școală mai înaltă, au un nume mai curat, reputație mai sănătoasă, pentru a putea emite pretenții de valoare? Gălăgia și murdăria aruncate constant doar dintr-o parte au făcut ca multă lume, intelectuali, politicieni inclusiv diplomații români din Ungaria, să îndemne la conciliere și unitate. Dar noi ne punem întrebarea: unitate cu cine? Și conciliere în numele căror idealuri? Pentru că realitatea este că acel grup aruncă piatra în baltă și aceleași persoane se fac că vor să o ridice, ignorînd realitatea unui for democratic ales.

Colectivul redacțional

În centrul atenției: sănătatea publică

UE se găsește în faza de pregătire a unui proiect de lege privind posibilitățile de vindecare pe teritoriu unional. O operație de genunchi să zicem la Viena, un transplant cardiac la Paris și reglementarea danturii la Milano – lucruri în principiu posibile, în jurul rezolvabilității însă dăinuie dezbateri aprige. Cele două extremități: pe de o parte, Bruxelles-ul, respectiv Comisia Europeană consideră că dacă se poate călători și munci liber pe teritoriul UE, aplicarea acestui principiu și la întreținerea sănătății constituie un domeniu mai complicat, în fiecare țară problemele legate de sănătate fiind rezolvate și finanțate în mod diferit. De aceea, libertatea exagerată ar putea să ducă ușor la un haos.

Comisia Europeană era tocmai pe punctul de a publica un proiect de directive în acest sens, când totul a fost retras, urmînd să fie reluat în curînd, încă în februarie a.c. Cei care sînt împotriva

(de exemplu Danemarca, Suedia, Finlanda, Olanda, etc.) susțin că măsura ar distruge sistemele sanitare naționale. După aceste țări, dacă s-ar permite ca pacienții să călătorească dintr-o țară în alta pentru prestări de servicii sanitare, țărilor membre le-ar fi greu să controleze bugetele de sănătate.

Un lucru e cert: un tratament într-o altă țară deocamdată e cam complicat. Cei care se împotrivesc, ar aproba așa ceva doar în cazul unor boli rare. Ceea ce e dat, e Cardul European de Asigurare Sanitară care de asemenea face posibil ca pacientul să se folosească de servicii sanitare urgente în toate țările membre, precum și în Islanda, Norvegia și Liechtenstein.

O altă temă o constituie îmbunătățirea împrejurărilor și condițiilor la locurile de muncă. Asta fiindcă pe teritoriul UE în fiecare 3,5 minute moare un om, ceea ce anual înseamnă 1400 de

oameni decedați din cauză de îmbolnăviri provenite din procesul muncii sau din accidente suferite. În mod aparte e vorba despre femei organismul cărora suportă mai greu de exemplu deșeurile din industria chimică.

De această chestiune e preocupat Parlamentul European care pe 17 ianuarie a.c. a adoptat o strategie, material care trece la Consiliul European, adică în fața samitului șefilor de stat și guverne.

E lucru binevenit că UE se preocupă cu din ce în ce mai multe domenii timp de 50 de ani neglijate. Asta după semnarea Tratatului de Reforme de la Lisabona e aproape obligatoriu, întrucît unul dintre principiile de bază ale acestui Tratat e ca UE să se ocupe mai mult și mai concret de viața și condițiile cotidiene ale omului de rînd, ale cetățenilor săi. Iată primele semne favorabile. Șlefuirea unei structuri nu strică niciodată, mai ales dacă e vorba despre cea mai mare valoare: omul.

2008 – anul plebiscitelor?

N-am adunat, de cîte ori am fost invitați în fața urnelor de la schimbarea de regim încoace să votăm despre o temă sau alta, dar pe 9 martie a.c. va avea loc un nou plebiscit. De data aceasta subiectele ni le oferă Uniunea Tinerilor Democrați (FIDESZ) adoptate de Comisia Națională de Alegeri (CNA): diurna de spital, taxa școlară universitară, precum și prețul vizitei medicale. Astea alege dintre atîtea sute și sute de întrebări, în general nesperioase, sosind de luni de zile la adresa CNA.

Și totuși, avem șansa să aibă loc anul acesta, sau poate încă în primăvara sau cel mai tîrziu în toamnă încă un plebiscit inițiat tot de către FIDESZ de conformare a legii privind sănătatea publică, deja aprobată odată de Parlament, dar nesemnată de președintele Sólyom, respectiv remisă adunării naționale spre restudiere și supusă unei hotărîri noi. Asta, probabil, să va întîmpla în cursul deschiderii sesiunii de primăvară a Parlamentului pe 11 februarie a.c., după care FIDESZ intenționează și confirmarea printr-un alt plebiscit.

Asta, sau și asta e de-

mocrația pe care timp de 17–18 ani încercăm doar s-o învățăm, dar încă departe de a putea spune cu conștiința curată că ne-am și însușit-o. Nici țări cu tradiții istorice și democratice de cîteva milenii sau secole nu au curajul să afirme așa ceva.

Acuma la noi cine ce-o fi vrînd să obțină prin aceste plebiscite depinde de caracterul politic. Nu vorbesc despre guvern, indiferent de ce culoare este, el trebuie să fie neutru. Așa prevede legea. FIDESZ însă se declară în mod confuz: președintele Orbán pomenește mereu despre faptul că acest plebiscit poate să fie considerat și ca alegeri parlamentare anticipate (norma trebuie să aibă loc în 2010), după care n-ar fi exclusă nici răsturnarea guvernului, pe cînd directorul de fracțiune parlamentară, Répásy Róbert declara nu demult că plebiscitul nu înseamnă neapărat alegeri anticipate. Și-atunci care o fi adevărul?

Partidul Socialist Maghiar (PSM) a pornit o vastă campanie de lămurire a adeptilor săi prin toate mijloacele posibile. Socialiștii vor cît mai multe voturi nefavorabile și cît mai puțin favorabile.

Nu îndeamnă pe nimeni să voteze, lasă totul pe mîntea sănătoasă a fiecăruia. În schimb Uniunea Liberilor Democrați (SZDSZ) cere dinadins membrilor și susținătorilor ei participarea și votarea cu „nu”. Forumul Democratic Maghiar se ține departe de plebiscit.

Alte forțe mai semnificative neexistînd, noi, cei fără de orice partid ne putem orienta după atitudinea noastră de cetățeni cinstiți, precum și după ceea ce ne dictează conștiința. În orice caz, trebuie să citim cu multă atenție și precauție cele trei întrebări figurînd pe buletinul de vot. Fiecare vot pentru sau contra contează! Pînă la sfîrșit și abținerea poate fi o luare de poziție. Acasă mai puțin, în străinătățile unde am slujit, de exemplu ultima dată pe la sfîrșitul anilor '80 în Portugalia, unde într-un an stabilindu-se alegerile pe o zi din luna mai mult prea frumoasă ca o considerabilă parte a alegătorilor să prefere să ia drumul mai degrabă spre litoralul oceanului sau grădinile și casele de sfîrșit de săptămîină, decît spre circumscripțiile lor electorale. În orice caz, oamenii nu pot să trăiască mereu în plebiscite!

Clima noastră cea de toate zilele

De curînd, pe insula Bali din Indonezia a luat sfîrșit monstruoasa conferință internațională privind oprirea sau măcar încetinirea încălzirii globale. S-au adunat vreo 15 mii de persoane, experți, miniștri, generînd un trafic aerian enorm, ceea ce a produs o poluare imensă a climei. Conferința de la Bali s-a soldat cu rezultate bune sau îmbucurătoare? Și da, și nu. Lucrul bun se poate considera că deja cu cinci ani înainte de exprimarea Protocolului de la Kyoto (încheiat acum cinci ani) lumea a început să lucreze deja la un nou Protocol, probabil mai sever. Fiindcă cel de la Kyoto este mai mult cu eșec, în primul rînd nefiind semnat de cele mai mari puteri și emițătoare de gaze poluante ca SUA, Rusia, Australia. Fără să mai vorbim despre unele puteri noi cum e China și India, în dezvoltare economică întrecîndu-le pe celelalte.

În fond, emiterea gazelor n-a scăzut. Dar cum ar fi putut să scadă, dacă numai

în 2007 pentru peste 6,5 miliarde de locuitori din lume s-au fabricat 34 milioane de mașini, s-au vîndut 80 milioane de calculatoare, s-au montat 104 milioane de biciclete, s-au tăiat 11 milioane hectare de pădure și s-au emis în aer 21 miliarde de tone de dioxid de carbon. Sînt cifre enorm de mari! Kyoto, de fapt, ar fi trebuit să interzică ceea ce am făcut pînă acum. Dar continuăm să facem fără milă și cruțare. UE i-a venit bine lărgirea, fiindcă fără noile țări membre n-ar fi putut să-și îndeplinească cele 8% pentru care s-au angajat la Kyoto. La ora actuală lupta se duce cu China și India, respectiv cu drepturile lor, și aici iată faptele: 2,5 miliarde de oameni abia acum fac cunoștință cu electricitatea, cu automobilismul și ei fac pași uriași pe internet, nu vor nici să tremure de frig, dar nici să se topească în caniculă. Construiesc și ei una după alta centrale pe bază de cărbune, uneori și din cele atomice, dar acestea sînt mai rare. La Bali,

Australia a cedat, a semnat Protocolul de la Kyoto. Bine, dar statele responsabile pentru popularea unei treimi din lume, în frunte cu SUA nu sînt dispuse nici azi pentru așa ceva. În SUA o familie medie consumă anual 10,5 mii de kilowați-oră, se circula cu automobilele, se poartă războaie sau se construiește cosmosul. Iar micuțul chinez, fără sens peiorativ, apasă de pedale ca să aibă și el climă și automobil. Și-atunci statisticile la ce mai folosesc? Se spune că vîrfurile poluării urmează să aibă loc în următorii 15 ani, după care va scădea, urmînd ca apoi abia în 2050 să revină la nivelul anului 2000. Dar ce garanții avem pentru așa ceva? Cine mai crede în asemenea profeții? Sau ce va fi pînă atunci în Ungaria? Un semi-deșert în albia Kiskunság, printre ploii torențiale perioade uscate lungi, viețuitoare pînă acum necunoscute în rîuri și fluvii, va scădea zăpada, etc.

Poate, ne angajăm și noi pentru o monstruoasă conferință climatică.

Situația Serbiei și a Balcanilor s-a decis!

Pe 3 februarie a.c. a avut loc a doua rundă a alegerilor prezidențiale din Serbia cu o participare masivă de peste 90%, cîștigător ieșind Boris Tadic, vechiul președinte. Șefi de stat din străinătate fac anticameră prezentînd felicitările lor noului președinte al Serbiei.

Prin aceste alegeri Serbia a reușit să-și țină deschisă poarta spre Uniunea Europeană. Jose Manuel Durao Barroso, președintele Comisiei Europene (a guvernului) a fost printre primii care l-a felicitat pe noul președinte Tadic. În acest gest de fapt se exprimă, pe de o parte, încrederea UE în Serbia, oferindu-i tocmai în aceste zile posibilitatea

semnării tratatului la terminarea tratativelor de aderare deschizînd prin aceasta o nouă fază de dezvoltare a țării cu ajutorul de cîteva miliarde de euro nerambursabili (Ungaria pe vremuri a fost pârtașă a 3,3 miliarde de euro) ai UE, iar pe de alta, deschiderea porților spre rezolvarea unui focar din zonă, independența regiunii Kosovo. Treaba oricum demult inevitabilă! Acest proces alegerile îl împing în direcția soluționării. Acum că asta va avea loc în curînd sau ceva mai tîrziu, n-are importanță.

E o întrebare, cum va privi și primi Belgradul proclamarea independenței pentru Kosovo? Despre recunoaștere ar putea să fie vorba mai greu,

despre anumite sancțiuni față de țările recunoscînd Kosovo independent cu atît mai mult. Treaba e și va rămîne încă complicată, întrucît SUA, precum și UE s-au anunțat deja că vor recunoaște noul stat independent.

Depinde mult și de poziția Rusiei, care nu se anunță a fi dispusă să recunoască independența pentru Kosovo, mai ales datorită faptului că întîi, deocamdată ține mult la păstrarea tradițiilor istorice și culturale ortodox-rusești găsite pe teritoriul lui Kosovo, iar în al doilea rînd și ea are asemenea probleme de rezolvat în cazul minorităților sale, pentru care Kosovo constituie un precedent elocvent.

Foamea de energie nu scade deloc

Pozițiile forte în acest domeniu aparțin în continuare Rusiei. În cursul ultimei vizite în Bulgaria a președintelui Vladimir Putin părțile s-au înțeles în construirea unei conducte de gaz noi, denumită Ondulația Sudică, pe lîngă cea funcționînd deja, Ondulația Albastră cu terminal în Italia.

Acest traseu a putut să se nască datorită schimbării poziției Rusiei după ieșirea Turciei din Ondulația Albastră. Cea Sudică e cu o linie sub Marea Neagră, și prin Bulgaria stațiile următoare pot fi Serbia, Ungaria, sau Croația, Slovenia și Marea Adriatică cu stația terminus tot în Italia. Dat fiind faptul că în baza unui contract cam de un an între Rusia și Austria prin această conductă trebuie să primească gaz metan și rezervorul de pe teritoriu austriac, după declarația premierului rus Viktor Zubkov în cursul vizitei sale din decembrie anul trecut la Budapesta, conducția din Serbia va lua direcția de nord spre Ungaria, și de aici spre Austria.

Ondulația Sudică nu influențează nici conducta pornind din zona caspică, trecînd prin Turcia și asigurînd aprovizionarea părții de sud a continentului european, numită Nabucco, care

la fel va atinge și Ungaria. Pînă cînd ambele vor fi gata, în jur de 2015, foamea de energie în Europa va fi atît de mare, încît vor încapa una lîngă cealaltă ambele conducte.

Conducta Ondulația Sudică va porni din sudul Rusiei, și ocolind Ucraina va continua sub Marea Neagră la o adîncime de 2 kilometri și o lungime de 900 kilometri ajungînd la suprafață în Bulgaria, de unde poate avea – așa cum am arătat – mai multe direcții, continuări. Capacitatea ei e de 30 miliarde metri cubi de gaz metan pe an (tot atîta va transporta și Nabucco). Costul de construcție al conductei Nabucco e în jur de 6–7 miliarde de dolari, pe cînd al Ondulației Sudice – din cauza ridicării prețurilor și a necesității aplicării unor măsuri tehnologice extraordinare – se va dubla.

În privința tehnologiei amintite, se pare că Ondulația Sudică va fi conducta de gaz metan așezată cel mai adînc din lume în condiții geologice mult prea grele ale Mării Negre. Tocmai din această cauză Moscova a solicitat concursul firmei italiene ENI care dispune de această tehnologie specială, ea fiind și constructoarea

Conductei Ondulația Albastră dintre Rusia de Sud și Turcia.

Așa cum notam în introducerea, în toată această afacere Rusia are un rol de frunte. Restul Europei depinde de ea, de robinetele funcționînd pe teritoriul ei pe care poate să le închidă oricînd, în special în situații de criză, așa cum acest lucru s-a și întîmplat în ultimii ani, noi tremurînd de frig. Acum că numărul conductelor strategice de gaz și țitei rus e crescut, sperăm în condiții normale ca alimentarea cu surse de energie a Europei să decurgă în cele mai bune împrejurări. Ceea ce în aceste zile, luni ar putea să se întîmple și să umbrească treaba e problema Kosovo, în legătură cu care Rusia are o poziție sprijinind cea a Serbiei, apărînd tradițiile istorice, religioase și culturale slave și comune, din această zonă făcînd parte și vizitata Bulgarie. Iar în ce privește Kosovo, președintele Vladimir Putin a precizat doar din nou că orice declarare unilaterală a independenței acestei regiuni ar fi „ilegală și imorală”. Acest mesaj de fapt era repetat și adresat primei runde din 20 ianuarie a.c. a alegerilor prezidențiale din Serbia.

Deocamdată totul e destul de maleabil.

Departamentul pentru minorități în vizită în județul Bichiș

administrativă a Liceului „N. Bălcescu”, Școlii Generale și Căminului de Elevi din Giula.

După o scurtă vizită la Centrul de Documentare și Informare a avut loc o întâlnire cu PS Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și cu conducerea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria.

În urma acestor întâlniri oaspeții s-au deplasat la Micherechi, unde s-au întreținut cu conducerea comunei.

La sfârșitul vizitei, șefa Departamentului a declarat mass-mediei că în urma întâlnirilor cu reprezentanții comunității românești din Ungaria a dat peste o lipsă de voință de compromis. În viitor ar fi de dorit ca toți cei interesați să se așeze la o masă rotundă pentru a putea duce la bun sfârșit problemele actuale cu care se confruntă minoritatea română din Ungaria.

-Z

Németh Erika, șefa Departamentului pentru Minoritățile Naționale și Etnice din cadrul Căminului Primului Ministru, împreună cu colaboratorii săi, în 28 ianuarie au efectuat o vizită de lucru la Giula, vizitând autogovernări minoritare, instituții românești din oraș, oficii administrative, discutând cu reprezentanții din diferite domenii ale vieții minoritare românești care cu această ocazie și-au împărtășit problemele, speranțele și intențiile.

Imediat după sosire, șefa Departamentului a avut o întâlnire cu dr. Perjési Klára, primarul orașului Giula pe tema predării-preluării instituției românești de învățământ din oraș.

În continuarea vizitei de lucru la Oficiul ATRU președinta Departamentului s-a întâlnit cu conducerea restrânsă a Autogovernării pe Țară a

Românilor din Ungaria. Astfel în cadrul dialogului au fost dezbătute teme importante pentru minoritatea noastră, criteriile identității, alegerea liberă a identității, problemele de înregistrare. După informativul pe această temă al președintelui ATRU Traian Cresta, firește Németh Erika a fost informată de conducerea ATRU și despre preluarea

Scrisoare deschisă

A ajuns la mine „Scrisoarea deschisă” din 25 ianuarie 2008, a Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria cu privire la protestul lor împotriva Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria în tema preluării conducerii Școlii Generale și a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Giula.

În anexa documentului sus-menționat apare trecut numele meu, ca semnatar. Însă precizez faptul că, datele sînt incomplete trecute (fără adresă corectă, lipsă

semnătură) pe de-o parte, pe de altă parte – nu este manuscrisul meu!

Prin prezenta țin să-mi exprim punctul meu de vedere asupra faptului că, numele meu și identitatea mea au fost folosite în mod ilegal, fără știrea mea și fără acordul meu!

Cu deosebit respect,

Dr. Gógucz Mónika
– medic de familie –

Medgyesbodzás, 7 februarie 2008

Curs la Apateu

În perioada de iarnă a anului, agricultorii au posibilitatea de a participa la

diferite cursuri. La Apateu, la inițierea agronomului satului Kertész Károly, în cadrul

„Programului operativ agrar” s-a organizat un curs cu titlul „Bazele gospodăritului bio”. La „școală” au participat 35 de agricultori din Apateu și au sosit conferențieri de la Nyíregyháza. Primăria comunei a oferit o sală și manuale pentru cele două luni cât a ținut acțiunea. La sfârșitul perfecționării, după susținerea examenelor „studenții” au primit diplomele de la conferențierele Tisza Nikolett și Siető Andrea. Gospodarii prezenți la acest eveniment așa gîndesc, că cele înșușite o să le fie de folos în viitor, în munca lor de toate zilele, la scrierea concursurilor.

V. J.

Protocol de colaborare culturală

La 29 ianuarie 2008, la Centrul de Documentare și Informare al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria a fost semnat un protocol de colaborare culturală pe anul calendaristic 2008 între Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor și Centrul de Documentare și Informare din Giula. Oferta culturală pe acest an cuprinde printre altele asigurarea asistenței de specialitate, instruirea formațiilor artistice românești cu specialiști din Oradea. Instruirea dansurilor populare românești în localitățile Bedeu, Săcal și ocazional la Giula se va asigura de coregraful Florea Crișu iar corurile din Apateu și Bedeu vor fi îndrumate de dirijorul prof. dr. Gheorghe David.

Conform protocolului semnat recent de prof. dr. Gheorghe David, director general manager și directoarea Eva Ruja Bányai se planifică să se organizeze cursuri pentru formarea de instructori ai formațiilor artistice ale comunității românești din Ungaria, cursurile desfășurându-se la Centrul Cultural Românesc Metodic din Apateu și Centrul de Documentare și Informare al ATRU. Partea română recomandă și organizarea la sfârșitul anului școlar, a unei tabere pe țară pentru tinerii talentați în domeniul cîntecului și muzicii populare cu îndrumarea domnilor Gheorghe David și Aurel Moț.

În cel de-al doilea capitol al protocolului partea română propune sprijinirea prezentării unui spectacol, de Ziua Copi-

lului, al secției Teatrului de Stat pentru Copii și Tineret „Arcadia” din Oradea în localități din Ungaria, populate și de oameni de naționalitate română. La Festivalul folcloric „Perinița” și la serbarea cîmpenească din Vechedr sînt așteptați oaspeți din România, ansambluri folclorice, muzicanți, soliști vocali.

La ediția a IV-a a Festivalului Gastronomic Românesc pe Țară sînt invitați meșteri populari și o echipă folclorică iar la Ziua Culturală a Românilor din Ungaria va veni în rîndul comunității noastre o formație de dansuri populare și un taraf. La Festivalul cîntecului, portului și dansului popular bihorean organizat în luna octombrie la Oradea își vor da concursul membrii Ansamblului folcloric al românilor din Ungaria iar la Festivalul coral de muzică sacră „Divina armonie” care se va desfășura în decembrie de asemenea a primit invitație un cor din rîndul naționalității noastre. Conform calendarului cultural părțile vor sprijini schimburi culturale desfășurate în localitățile înfrățite Apateu-Vaşcău și Holod-Leta Mare. Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria va asigura cheltuielile de tipărire pentru o antologie de cîntece și coruri (autor: prof. dr. Gheorghe David).

Se planifică vizite de documente și vizionări de spectacole ale unor grupuri de tineri, adulți din partea românilor din Ungaria la Muzeul Țării Crișurilor, Teatrul de Stat pentru Copii și Tineret „Arcadia” din Oradea etc. partea

română sprijinind logistic aceste acțiuni. Fără a fi stabilite datele din partea părților semnatare protocolul cuprinde și organizarea comună a două expoziții, una de artă populară și una de pictură la Centrul de Documentare și Informare al ATRU.

Festivalul de colinde și obiceiuri de iarnă din Giula va găzdui în decembrie și un ansamblu folcloric din România iar inventarul stocului de volume al Centrului de Documentare și Informare al ATRU va fi completat permanent de partea română, ambele părți practicînd schimbul reciproc de publicații în limba română.

Părțile semnatare ale protocolului își exprimă disponibilitatea pentru manifestările culturale-artistice inițiate de alte instituții publice, de stat sau non-guvernamentale, menite să stimuleze creativitatea și păstrarea identității culturale a românilor din Ungaria. Cu prilejul organizării diferitelor acțiuni, instituția, partea care va găzdui manifestarea respectivă, va asigura masa, dacă va fi cazul și cazarea participanților iar cheltuielile de transport, mijloacele și modalitățile de transport întotdeauna vor reveni instituției, părții semnatare invitate.

Gheorghe David sprijinind neostenit ani la rînd naționalitatea noastră ne-a asigurat de ajutorul pe care ni-l va acorda cu intenție nobilă, în interesul păstrării, promovării valorilor culturale, folclorice ale neamului românesc.

E. R. B.

Succese și planuri

Membrii Asociației Culturale „Mihai Puri” din Otlaca-Pustă în ultima sîmbătă a lunii ianuarie s-au adunat pentru a prezenta darea de seamă a anului trecut și a discuta propunerile programelor anului 2008. Asociația a intrat în al treilea an de activitate. În cursul acestor ani efectivul a crescut de la 28 la 54 de membri.

La ședință au fost prezenți pe lîngă membrii asociației, colaboratorii și susținătorii organizației, prietenii din Chitighaz, din Újkígyós. Întîlnirea a fost cîntită de o delegație din Șiria condusă de Valentin Bot, primarul localității. Această zi a fost un bun prilej pentru a stabili o cooperare între asociațiile culturale din cele două comune.

Membrii și oaspeții au fost primiți în sala Căminului cultural cu jumări și cu o cafeluță. Programul zilei a început cu darea de seamă a anului trecut, prezentată de Eva Bocior Karanci, președinta asociației. Cele spuse de dînsa au fost ascultate cu mare interes. Dintre cele mai importante programe a fost accentuată Ziua românilor din Otlaca-Pustă. Programul acestei or-

ganizații a fost variat, vast și bogat. Printre altele: expoziția eredității strămoșești, prezentarea poetică a Anei Crișan, prezentarea filmului și cărții compusă, cu cercetări de Eva Bocior, Ziua internațională a vîrstnicilor, bal și serată de caritate, serbarea Crăciunului cu reînnoirea tradiției de colindat (cu conducerea primarului), introducerea cursului de limba română pentru adulți. Pentru reușita acestui program am primit ajutor de la Studioul de Limbi din Bichișciaba. În afară de programe membrii asociației și localnicii satului au făcut o serie de acțiuni de muncă voluntară pentru curățenia străzilor, parcurilor, a bisericii și cimitirului. Cu posibilitatea modestă de care asociația dispune au fost totuși ajutate 27 familii la serbarea Crăciunului. Acest punct de pe ordinea de zi s-a terminat cu o clipă frumoasă: trei fete (elevs) au primit un mic cadou pentru că la sărbătorile, la programele asociației au participat cu mare însofletire (cu un program cultural), și anume: Aurica și Mariana Lászk și Rita Pásztor.

Planul pentru anul 2008

conține programe variate. Pe lîngă cele tradiționale s-a propus: excursie la Budapesta la Muzeul de Artă pentru a vizita expoziția permanentă a românimii din Ungaria, Ziua Internațională a mamelor; a vîrstnicilor, balul bărbatilor, continuarea cursului de limbă cu scopul de pregătire pentru examenul de limba română și programe organizate cu asociația din Șiria.

Pe scurt despre colaborarea cu Șiria. Dorința și scopul este de a face vizite reciproce și programe comune, cercetări culturale, istorice, bisericesti, proiecte comune pentru finanțare EU, programe pentru cunoașterea literaturii române, pentru dezvoltarea limbii. Proiectul de colaborare a ambelor asociații a fost semnat de primarii celor două localități și de președinții asociațiilor.

Programul zilei s-a terminat cu discuții prietenești și cu o masă comună. Mîncarea gustoasă a fost gătită de trei bărbați: Cioropic, Karancsi, Tokai iar prăjiturile au fost pregătite de femei localnice.

Din partea mea zic: mulțumire sinceră otlăcanilor și mult succes asociației în anul 2008.

Ana Crișan

FEBRUARIE – SEZONUL BALURILOR

În toată lumea, februarie înseamnă sezonul petrecerilor de carnaval. Ani la rând și locuitorii comunelor populate de români organizează în aceste săptămâni petreceri, baluri, programe distractive. În acest sens balurile românești – cum le zicem – ocupă un loc aparte

ALETEA

În cadrul petrecerilor de carnaval cu tangență românească s-a desfășurat și tradiționalul bal românesc cu merinde din Aletea. Petrecerea organizată de Autogovernarea minoritară română a avut loc la 9 februarie a.c. la Căminul Cultural „Reibel Mihály” din localitatea bichișeană populată de diferite naționalități. Cuvintele de salut adresate oaspeților locali, celor din localitățile din împrejurimi, din România (Macea și Grăniceri) și oficialităților locale și județene – printre care Ioan Fodoreanu, consulul general al României la Giula, Tiberiu Juhász, directorul Oficiului ATRU, curatorul Alexandru Finna precum și Pluhár László, primarul orașului Aletea – au fost rostite de dr. Ioan Szelezsán, președintele Autogovernării minoritare române din localitate. Balul românesc recent a fost deschis prin prezentarea cu virtuozitate a suitei de dansuri populare românești aletene interpretate de mai multe generații de dansatori profesioniști din diferite localități, printre care și membrii Ansamblului de Folcloric al Românilor din Ungaria.

În continuare participanții seratei au dat uitării problemele zilnice gustând din mîncărurile pregătite acasă pentru merinde, stînd la cîte-un „pahar de vorbă”, dansînd cu elan și din suflet. Muzica a fost asigurată pe placul tuturor de muzicanți sosiți din localitatea Macea. Balul românesc aleten, sprijinit și de Fundația Publică „Pentru minoritățile naționale și etnice din Ungaria” s-a desfășurat cu dans și voie bună pînă-n zorii zilei.

-Z

Foto: Gh. Santău

MEDGYESEGYHÁZA

Petrecerea românilor din Medgyesegyháza, devenită deja tradițională s-a desfășurat în 9 februarie a.c., la restaurantul „Hegedűs” din centrul comunei unde s-au întrunit în jur de 150 de oaspeți printre care s-au aflat musafirii sosiți din localitățile din împrejurimi, ca Otlaca-Pustă, Chitighaz, Bătania. La începutul petrecerii Daniel Negrea, președintele Autogovernării minoritare române din localitate a salutat oaspeții invitați, pe Tiberiu Juhász, directorul Oficiului ATRU, pe Alexandru Finna, membru al Curatorului Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” și pe reprezentanții autogovernărilor minoritare românești, care prin prezența lor personală au cinstit balul. De asemenea a onorat balul și Ioan Fodoreanu, consulul general de la Consatul General al României din Giula.

După cuvintele introductive, balul a fost deschis oficial de către Dorogi Imre, viceprimarul comunei, care a accentuat că se bucură mult de faptul că deja și România a aderat la Uniunea Europeană, dorindu-le apoi celor prezenți o serată plăcută.

A urmat un program cultural-folcloric, la care și-au dat concursul membrii Ansamblului Folcloric al Românilor din Ungaria, formație susținută de Centrul de Documentare și Informare al ATRU. Tinerii păstrători de tradiții au încîntat publicul cu „jocurile” interpretate cu virtuozitate și din suflet, stîrnind în repetate rînduri aplauze sincere. A urmat cîna gustoasă, distracția și voia bună, tragerea la sorți a biletelor de tombolă, dansul și petrecerea care a durat pînă-n zori, muzica românească fiind asigurată de cunoscutul și îndrăgitul muzicant din Giula, Kicsid Zoltán.

-Z

Foto: Gh. Santău

Balul acordării panglicii

La începutul acestui an, în data de 9 februarie absolvenții Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula au sărbătorit din nou tradiționala manifestare „Balul acordării panglicii”.

Festivitatea a avut loc la Centrul Cultural Românesc. În centrul acestei serbări au fost cei 27 de elevi ai clasei a XII-a, în frunte cu diriginta lor Eva Moldovan Szentléleki.

Programul a început cu salutul călduros al directoarei dr. Maria Gurzău Czeglédi, prin care în primul rînd s-a adresat viitorilor absolvenți urîndu-le multă putere, credință, dragoste în viață și succes la examenele care le stau în față. După acest salut plin de dragoste al doamnei directoare, în cîteva gînduri i-a salutat pe elevi și dr. Perjési Klára primarul orașului Giula. Poezii de rămas bun au fost rostite din partea claselor a XI-a. Apoi a urmat prinderea panglicilor de către colegii lor din clasele a XI-a.

Ca de obicei și în acest an, sărbătorii au prezentat un program literar frumos în fața publicului, părinților, prietenilor și celor care i-au onorat cu prezența lor în ziua de mare bucurie. Spectacolul s-a derulat într-o ordine firească, doar cu puține emoții. Iar după montajul literar ca și o încoronare a seriei, a urmat un vals prezentat tot de elevii clasei sărbătorite. Ajutorul pentru însușirea deosebitului dans l-a acordat școala de dans „Kállai”. Dansatorii au primit felicitări și aplauze îndelungate din partea publicului, iar ca urmare la finalul spectacolului, în sală s-a creat aglomerație, pentru că au fost invitați în ring la un dans comun și părinții elevilor. A urmat masa festivă după care a început petrecerea și dansul. Și pe această cale le doresc elevilor din clasele a XII-a, multă răbdare, putere și succes în viață și felicitări pentru toți acei care s-au implicat în realizarea frumosului spectacol.

Text și foto: Gyuruș Pătcas

Contra intoleranței

Reflecții asupra articolului *Cerșetorii* de Eva Iova

În numărul 5 din octombrie 2007 al săptămânalului *Foaia românească* redactorul-șef a dat publicității un articol, care defăimează relațiile interne ale Autogovernării Românești pe Capitală. Dat fiind că această scriere mă privește în mod explicit și se referă la persoana mea cu deosebire afit prin dimensiunile ei, cât și prin conținut, am fi dorit ca imediat după apariția ei să-i dăm răspunsul nostru cuvenit. Autogovernarea Românească pe Capitală prin Decizia ARC nr. 89/2007. (10.29.) adoptată la ședința ei din 29 octombrie 2007 cu 7 voturi pentru, unul contra și o abținere de la vot a refuzat categoric conținutul articolului amintit, protestînd hotărît împotriva celor afirmate. În cursul convorbirii telefonice inițiate de soțul meu – decedat între timp – cu Eva Iova, aceasta a respins rugămintea de a publica declarația noastră de protest ca replică la articol, motiv din care sunt nevoită să o public în coloanele revistei *Cronica*.

Ca premisă, declar de la început că articolul cu pricina se încadrează în conceptul instigării la ură, încalcă acel postulat al Constituției care interzice discriminarea pe baza apartenenței etnice, încalcă drepturile fundamentale la demnitatea umană, dreptul la buna reputație, știrbește onoarea, deci ar putea atrage sancțiuni pe baza Codului Penal. Cumpănesc deci luarea unor măsuri pe cale juridică împotriva injuriei care a atins pe de o parte o comunitate etnică de care mă simt legată prin identitate, pe de altă parte mă privește pe mine personal, însă înaintea acestora doresc să dau publicității reflecțiile următoare.

Eva Iova, care de altfel în context unguresc se prezintă ca Simon Eva, se află în fruntea unui organ de presă finanțat de statul maghiar, organ căruia îi revin sarcini de serviciu public, prin urmare nu se poate sustrage legilor în vigoare. Cuvîntul scris ori pronunțat în oricare media implică responsabilitate și ar trebui să fie în concordanță afit cu slujirea propriei minorități naționale, cât și cu loialitatea cetățenească, cu respectul altor minorități naționale, etnice conlocuitoare. Cu toate acestea, atunci cînd afirmă că în ciuda faptului că m-am căsătorit cu un român din Micherechi, eu voi rămîne „doar” un maghiar clujean și deci alegerea mea drept președintă a Autogovernării Românești pe Capitală nu ar fi altceva decît „pătrunderea unor noi elemente maghiare” și etnobusiness, ea se situează pe o poziție extremistă subiectivă și instigă la ură.

Cer îngăduința cititorului de a prezenta argumentele mele prin date biografice. M-am născut la Nireș de pe lîngă Dej într-o familie mixtă din punct de vedere etnic: străbunica din partea mamei a fost de etnie română, ceilalți membri de familie sunt maghiari. Prin faptul că în urmă cu optsprezece ani mi-am legat viața de un român din Ungaria, de Vasile Roxin, am relevat încă o dată identitatea mea dublă, identificîndu-mă deopotrivă cu naționalitatea română și cu aceea maghiară. Pe copila noastră am învățat-o ambele limbi, ea chiar participă în programele noastre

ținute în limba română, am botezat-o conform ritului religiei ortodoxe române. Începînd din 1990 slujesc fără nici o întrerupere interesele românilor din Ungaria fie în calitatea mea de deputată a autogovernării minorității naționale, fie în fruntea organizației civile respective.

Am fost unul dintre membri fondatori ai Clubului Românesc din Budapesta, care mai apoi pe baza legii asociațiilor s-a transformat în Asociația Română din Budapesta. Am participat de la începuturi în mod activ în organizarea și desfășurarea programelor împreună cu soțul meu, aducînd nu puține sacrificii materiale. Ne-am dus activitatea amîndoi fără vreo remunerație, iar pe lîngă evenimentele, programele, conferințele organizate am fost căutați adeseori cu probleme de reprezentare a intereselor minorității naționale, ocazii cu care ne-am străduit din răsputeri să procedăm cît se poate de temeinic. Am încheiat acorduri de cooperare cu asociații din Timișoara, Salonta, Oradea, astfel încît programele noastre s-au făcut cunoscute nu numai în Capitală sau în țară, ci și în țara-mamă. E de regretat că Foaia românească nu este dispusă să publice știrile asociației noastre, discriminînd-o astfel, ba dimpotrivă afirmă sistematic lucruri inventate, acuzații scornite la adresa noastră. În urma decesului soțului meu în decembrie 2007, persoana mea a fost aleasă ca președinte, amîndoi am fost suntem în mod regretabil ținta exagerărilor tendențioase ale doamnei redactor-șef.

În ceea ce privește caracterul asociației noastre – Asociația Română din Budapesta –, aș dori să citez din actul ei constitutiv, tocmai pentru a evita orice confuzie. Scopul și sarcina ei este „de a cultiva limba maternă, cultura, tradițiile românilor din Ungaria, cu prioritate a celor din Budapesta, întărirea identității lor naționale, reprezentarea intereselor lor. Membru al asociației poate fi oricare cetățean maghiar ori străin care își poartă pe suflet prietenia maghiară-română și se interesează de limba și cultura română (...) Este o asociație deasupra partidelor și confesiunilor, se îngrijeș-

te de relațiile cu națiunea majoritară, cu minoritățile naționale și etnice în spiritul prieteniei între popoare, printre altele și cu scopul de a contribui la cunoașterea reciprocă mai profundă, la apropierea lor, la înființarea unor adevărate relații de prietenie.” Această poziție fundamentală a toleranței îi este neîndoiș ghimpe în ochi celui care gîndește în spiritul exclusivismului național.

Privitor la locurile mele mai importante de muncă aș dori să menționez, că dintre ele în toate am ținut contactul cu minoritățile naționale, printre ele și cu românii. Între anii 1995–2001 în calitatea mea de responsabil de presă, de relații externe și protocol a autogovernării sectorului V al Capitalei am inițiat înființarea în organul de presă al sectorului a unei rubrici a minorităților, mă aflam în contact de muncă cotidian cu toate minoritățile. În timpul prezenței mele la acest loc de muncă prin contribuția mea activă s-a organizat primul program de mare anvergură al Zilei Culturale a Naționalității Române, ca și forul naționalității, programe care de atunci se organizează deja prin tradiție. Între anii 2003 – 2007 am fost referenta Primăriei sectorului al VIII-lea al Capitalei pentru problemele minorităților și egalității de șanse, ceea ce a însemnat o preocupare mai directă cu diferitele comunități ale unui sector locuit de mai multe naționalități.

Iau parte de un deceniu la munca de autogovernare a minorității: între anii 1998–2002 am îndeplinit funcția de deputată a Autogovernării Românești a sectorului V, fiind și locuitorul președintelui. Pe lîngă acestea am lucrat și ca membră a Adunării Generale a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria. Din 2006 sunt președinta Autogovernării Românești a sectorului V, membră a Adunării Generale a Autogovernării pe Țară, iar în 2007 Autogovernarea Românească pe Capitală m-a ales ca președintă a corpului său de deputați.

Faptele înșirate mai sus vorbesc de la sine. Sunt aproape două decenii de cînd îmi desfășor activitatea în interesul românimii din țară, iar toate acele funcții pentru împlinirea cărora am fost considerată aptă nu mi-au revenit fără temeiuri precedente. Acesta nu este un fenomen dezonorant – precum se exprimă autoarea articolului –, ci recunoașterea unei reale activități.

Identitatea dublă este o însușire ce caracterizează aproape toate naționalitățile din Ungaria: enumerarea cauzelor istorice, geografico-structurale ale localităților, a cauzelor de politică minoritară ar depăși cadrele acestei scrieri. Începînd cu formarea statului maghiar și aproape

pînă la descompunerea teritoriului istoric al țării conștiința de identitate a popoarelor locale a cuprins de regulă în mod armonios afit conștiința apartenenței la țară – așa-numita „conștiință hungaricus” –, cît și conștiința apartenenței la propria naționalitate. Nici una nu a constrîns la renunțarea la cealaltă. Despre încercările nu prea rodnice de maghiarizare putem vorbi cel mult de după 1890, deoarece numărul și proporția minorităților pînă atunci s-a aflat în creștere de-a lungul secolelor, iar asta nu prea reprezintă o dovadă a asupririi. Această tendință s-a schimbat în urma dezmembrării Ungariei, iar pe vremea statului socialist totalitar asimilarea a crescut – la fel ca și în alte țări ale lagărului socialist, am adăuga. Ultimul recensămînt – atunci cînd a făcut posibilă declararea multiplelor identități – a ținut de fapt seama de stările reale ale limbilor, ale minorităților.

Eva Iova formulează în trebarea teoretică: „cum ar putea fi președintele UDMR-ului din București un român din Jula, Micherechi ori Bătania?”. Răspunsul meu este simplu: în cazul în care se identifică cu obiectivele organizației, da, UDMR-ul poate avea demnitar cu identitatea română. Este suficient să ne gîndim la avocatul din Tîrgu Mureș, apostrofat în copilărie doar ca Gigi Frunda, ales recent și deputat al Parlamentului European, ori, să îl amintim pe traducătorul român excelent al literaturii maghiare, decedat spre marele nostru regret Gelu Peteanu, care a fost ales în Înlăceni în Secuime deputat al UDMR-ului. (Acest fapt semnalează de altfel, că secuiau știe să aprecieze meritele reale și nu le subapreciază pe motivul că ele sunt ale unui român din România...). De altminteri chiar și în alte partide din România activează deputați maghiari, precum o fac și în Serbia, Croația, Slovenia, Slovacia, precum și în Ungaria sunt prezenți în partide majoritare oameni aparținînd unor minorități. Dacă cineva își dă străduința să studieze materialele alegerilor autogovernărilor minorităților din Croația sau Slovenia, zău că ar găsi în „culori maghiare” multe nume croke și slovene. Este oare asta etnobusiness, ori acoperă mai degrabă persoane născute din căsnicii mixte, cu identitate dublă, ori persoane care aparțin națiunii majoritare ce simpatizează cu minoritatea. Aceasta este Europa noastră de Est și Centrală, unde – știm bine – granițele naționale și cele politice de multă vreme nu coincid. Și să-mi fie îngăduit: nu acei concetățeni ai noștri fac parte din etnobusiness, care avînd poate identitate multiplă, lucrînd în autogovernările minoritare din țară și-au dovedit angajarea lor sinceră

față de o comunitate dată, s-au înregistrat în calitatea lor de minoritari, nu ei, ci poate cei care într-adevăr nu au făcut nimic pentru naționalitatea, ori chiar nu au nimic de a face cu ea.

Să conchidem încă ceva asupra chestiunilor financiare. Onorariul de președinte al autogovernării pe capitală a fost stabilit de acea autogovernare cu compoziția precedentă, căreia nici președintă nu i-am fost și nici din vreun comitet al ei nu am făcut parte. În perioada aceea nici eu și nici soțul meu nu ne-am ridicat onorariul, ci l-am oferit asociației noastre. Este interesant de remarcat că atunci cînd timp de șapte luni nu s-a desfășurat nici o activitate de seamă în autogovernare, patru experți externi și-au luat onorariul fără ca în realitate să fi desfășurat vreo activitate. Doamna redactor-șef nu a criticat acest fapt, precum nici alte chestiuni legate de onorarii sau de buget...

A ironiza pe seama numelui soțului meu (defunct) indică lipsă de bun gust. Autoarea știe – la fel ca și cititorii – că înmatricularea numelor minorităților a lăsat mult de dorit pe întregul teritoriu al fostului

lagăr socialist. Această s-a afit înmplat și în cazul soțului meu și așa se explică diferența între forma de scris în limba română și cea maghiară. Eva Iova mă insultă deci afit în demnitatea mea umană, cît și în identitatea mea națională atunci cînd pune la îndoială eforturile mele de aproape două decenii depuse în interesul românimii din Ungaria. Stilul ei și-ar găsi locul cuvenit în broșurile pline de ură față de maghiari ale Partidului România Mare, ori ale Vetrei Românești. E din acest motiv că îi refuz stilul, după cum aș refuza acest stil dacă, eventual, un extremist maghiar m-ar ataca pe seama etniei mele românești. De altfel nu am nici un motiv să mă rușinez de studiile mele universitare de asistență juridică și administrație de stat, de activitatea mea de organizator cultural, de funcționar public, sau de aceea desfășurată în autogovernare, deci, pe semne, aș putea fi nu doar portar la universitatea clujeană Bolyai luată în 1959 și nici doar vînzătoare de kurtöskalács în Secuime...

Legăți deci cîinele de gard, mai cu seamă acolo la așa numitul organ de presă independent, finanțat de statul maghiar!

Ana Roxin

Notă: Am primit spre publicare materialul de mai sus pe care îl redăm în spiritul dreptului la opinie și corectă informare a opiniei publice. Redacția Cronică nu își asumă nici un fel de răspundere privind conținutul acestuia. Întreaga responsabilitate pentru cele afirmate revine exclusiv semnatarei.

APEL

pentru participarea la concursul publicat de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice”

Programe culturale și religioase în limba maternă
Termen: 10 martie 2008 (Decizie: aprilie 2008)

Tabere pentru copii și tineret în limba maternă
Termen: 10 martie 2008 (Decizie: aprilie 2008)

Conferințe științifice
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: mai 2008)

Îmbogățirea colecțiilor de la biblioteci și arhive
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: septembrie 2008)

Mass-media electronică regională și locală în limba maternă
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: mai 2008)

Activități de teatru în limba maternă
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: mai 2008)

Publicații în limba maternă sau bilingve
Termen: 18 aprilie 2008 (Decizie: septembrie 2008)

Comisia (Curatoriul Fundației) va aprecia dosarele de concurs după criterii unitare, după cum urmează:

❖ avantajează acele programe, care se integrează organic și armonios în programul de muncă, respectiv în programul anual al concurentului,

❖ stimulează continuarea, dezvoltarea, pregătirea în perspectivă, pe timp îndelungat a unor programe care sînt organizate pe de acum în mod tradițional, ani în șir încheiate într-o concepție apreciată, utilă, eficientă pentru întreaga comunitate respectivă,

❖ acordă atenție și evidențiază sprijinului privitor la realizarea unor programe de atractivitate mai largă cu sferă mobilizatoare pe plan național, regional sau zonal.

Concurenții trebuie să-și prezinte programele pe baza unui formular tip. Formularele, împreună cu îndrumătoarele care cuprind detaliat condițiile de participare la concurs pot fi procurate și personal la biroul curatorului (Budapesta, cart. VI. str. Október 6, nr. 17) sau pot fi descărcate de pe site-ul Fundației Publice. www.mnekk.hu.

Cuvîntul vieții

„Dacă numai pentru viața aceasta ne-am pus nădejdea în Cristos, atunci sîntem cei mai nenorociți dintre toți oamenii.” I Cor. 15:19.

Moștenirea cerească

„Binecuvîntat să fie Dumnezeu, ... care după îndurarea Sa cea mare ne-a născut din nou prin învierea lui Isus Cristos din morți, la o nădejde vie și la o moștenire bine conservată și neîntinată și care nu se poate veșteji, păstrată în ceruri pentru voi. Voi sînteți păziți de puterea lui Dumnezeu, prin credință, pentru mîntuirea gata să fie descoperită în vremurile de apoi. În ea voi vă bucurați mult, măcar că acum, dacă trebuie, sînteți întristați pentru puțină vreme, prin diferite încercări...” I Petru 1:3-6.

Apostolul Petru ne îndeamnă să fim mulțumitori și să-l lăudăm pe Dumnezeu pentru nașterea din nou, pentru viața veșnică. Aceasta El ne-a dăruit-o în marea Sa îndurare, avînd milă de noi. Ca oameni firești, eram pierduți în păcatele noastre, dar Dumnezeu a avut milă de noi și ne-a salvat prin jertfa Fiului Său de la Calvar. Suferințele și moartea lui Cristos au adus ispășire și îndreptățire pentru omul păcătos, iar învierea Sa glorioasă ne-a adus înfierea. Isus Cristos ne primește ca frați, iar Dumnezeu Tatăl de fii ai Săi. Domnul Isus, după înviere, S-a adresat astfel Mariei: „...Du-te la frații Mei și spune-le că Mă sui la Tatăl Meu și Tatăl vostru...” Ioan 20:17. „Căci toți sînteți fii ai lui Dumnezeu, prin credința în Cristos Isus.” Galateni 3:26. Mîntuirea noastră se datorează îndurării lui Dumnezeu și nu este rezultatul faptelor bune sau al meritelor oarecare.

Prin învierea Domnului Isus Cristos, Dumnezeu ne-a născut din nou la o nădejde

vie. Capătătoși nu aveam nici o nădejde pentru viitor. Eram în așteptarea judecării viitoare. Apostolul Pavel ne amintește cum era starea noastră în păcat. „Aduceți-vă aminte că în vremea aceea erați fără Cristos, fără drept de cetățenie în Israel, străini de legămîntele făgăduinței, fără nădejde și fără Dumnezeu în lume.” Efeseni 2:12. Nădejdea vie este darul lui Dumnezeu de care ne bucurăm în prezent. Baza nădejzii noastre este învierea Domnului. „Căci dacă credem că Isus a murit și a înviat, credem și că Dumnezeu va aduce înapoi împreună cu Isus pe cei ce au adormit în El.” I Tesaloniceni 4:14. Avem nădejdea învierii prin El, căreia I s-a dat toată puterea în cer și pe pămînt. Prin nașterea din nou am primit nădejdea moștenirii veșnice. Moștenirea noastră este fericirea veșnică lîngă Dumnezeu și Domnul nostru Isus Cristos. „O moștenire plăcută mi-a căzut la sorți, o frumoasă moșie mi-a fost dată.” Psalm 16:6.

Această moștenire este neîntinată. Este trăinică, este stătătoare, eternă. Niciodată nu va pieri, nu se va strica, nu va scădea. Este desăvîrșită, glorioasă, slăvită. Acolo nu vor fi dureri, necazuri și nimic necurat acolo nu este, pentru că moștenirea cerească este sfîntă și nepătată. Această moștenire nu se poate veșteji. Nu-și pierde valoarea, frumusețea, bogăția. În lumea aceasta toate se devalorizează, dar moștenirea cerească nu se poate veșteji. Este comoara cerească pentru care sîntem îndemnați să luptăm. „Nu vă stîngeți comori pe pămînt, unde le minîncă moliile și rugina și unde le sapă și le fură hoții,

ci strîngeți-vă comori în cer, unde nu le minîncă moliile și rugina și unde hoții nu le sapă, nici nu le fură.” Matei 6:19-20. Moștenirea noastră este păstrată în ceruri pentru noi. Este în siguranță la Dumnezeu. „Căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Cristos în Dumnezeu. Cînd Se va arăta Cristos, viața voastră, atunci vă veți arăta și voi împreună cu El în slavă.” Coloseni 3:3-4.

Nu numai moștenirea noastră cerească este păstrată de Dumnezeu ci și noi înșine sîntem păziți de puterea Lui. Aceea putere a lui Dumnezeu ne ocrotește și pe noi ca moștenitori în lumea aceasta ca să ajungem la moștenirea cerească. El a hotărît că ne va da această moștenire și are putere să ne conducă ca să ajungem la ea. Aceasta este siguranța mîntuirii. Puterea lui Dumnezeu ne păzește prin credință. Și noi avem de făcut pentru mîntuirea noastră și anume să rămînem neclintiți în credință. „Să ținem fără șovăire la mărturisirea nădejdei noastre, căci credincios este Cel ce a făcut făgăduința.” Evrei 10:23.

Mîntuirea este gata pentru noi, dar pe deplin va fi descoperită în vremurile de apoi. „Prea iubiților, acum sîntem copii ai lui Dumnezeu. Și ce vom fi, nu s-a arătat încă. Dar știm că atunci cînd Se va arăta El, vom fi ca El, pentru că îl vom vedea așa cum este.” I Ioan 3:2. De moștenirea cerească ne bucurăm, chiar și în mijlocul încercărilor pentru că o avem în loc sigur păstrată la Dumnezeu, iar încercările nu durează mult și ele nu pot fi puse alături de slava viitoare. „Eu socotesc că suferințele din vremea de acum nu sînt vrednice să fie puse alături cu slava viitoare, care are să fie descoperită față de noi.” Romani 8:18.

Dr. Ștefan Cioca
presbiter

„Lăsați copiii să vină la Mine...”

Isus a zis: „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, căci Împărăția lui Dumnezeu este a celor ca ei... Apoi i-a luat în brațe și i-a binecuvîntat punîndu-și mîinile peste ei.”

Marcu 10:13-16

Pe baza acestui cuvînt în bisericile baptiste nou născuții, cînd ajung la vîrsta de șase săptămîni sînt aduși pe brațele mamelor în biserică la binecuvîntare. În cadrul serviciului de binecuvîntare are loc rugăciunea pastorului și a părinților pentru micuț. De fiecare dată la acest eveniment și copiii bisericii se pregetăsc cu un program special pentru cea mai tînră ființă adusă înaintea lui Dumnezeu. Așa s-a făcut și în dimineața duminicii de 10 februarie, cînd Vasile Cséffán împreună cu soția lui Mariana – născută Ruzsa – și-au adus odrasla lor înaintea Domnului și au cerut binecuvîntarea Lui asupra familiei lor. Micuța Csenge este al doilea copil în familia lor. Primul născut se numește Lacika și are un an și jumătate.

La serviciul de binecuvîntare cuvîntul Domnului a fost vestit de fratele Daniel Burtic,

directorul Radio Vocea Evangheliei din Oradea, fostul pastor al bisericii Baptiste din Micherechi. Subiectul vestirii Evangheliei a fost Psalmul 128.

Fratele pastor a accentuat importanța sfințirii, în urma căreia fericirea inundă ființele și familiile noastre. Csenge a fost înconjurată de copiii mai mari care au cîntat frumos și au rostit poezii pentru lauda Domnului și pentru învierea

și bucuria celor prezenți. Doresc să fie ascultate rugăciunile din această zi, ca și această fetiță să fie purtată împreună cu toți copiii lumii pe brațele îngerilor lui Dumnezeu și să fie binecuvîntată de El. Iar noi cei mari să avem o inimă de copil, să trăim în bună înțelegere și în pace unii cu alții, ca să nu împiedicăm revărsarea binecuvîntărilor lui Dumnezeu.

Gyuruș Pătaș

Seară de evanghelizare la Pecica

„Cîntați lui Dumnezeu cu mulțumiri,
Lăudați-I Numele printre popoare,
Aduceți darul sfințelor iubiri
Și așezați prinosul pe altare!
Căci El e Creatorul tuturor,
Al nostru minunat și scump Părinte
El este singurul Mîntuitor,
Și Căpetenia ostirii sfinte.
Da, mare este Dumnezeu cu-adevărat!
Tăria Lui să fie-n veci slăvită,
Și Numele Lui binecuvîntat
Acum și-n veșnicia nesfîrșită.”
(Valentin Popovici)

Pastorul Bisericii Baptiste din Pecica, Emeric Hubert a invitat tinerii bisericii baptiste din Micherechi la un serviciu de evanghelizare, în data de 2 februarie. Biserica din Pecica a organizat o săptămîină întreagă de seri în

care au dorit să cheme la Dumnezeu oamenii nemîntuiți. Sîmbătă seara a fost o ocazie specială organizată pentru tineri. La această seară au sosit tineri din mai multe localități. Scopul organizatorilor a fost ca și cîntările și predica să fie auzite într-un mod în care tinerii să înțeleagă mai ușor evanghelia. Pe lîngă cîntările în comun, au slujit prin cîntare, poezii și mărturii tinerii baptiști din Micherechi. Cuvîntul lui Dumnezeu a fost vestit de Dany Strickland, pastorul unei biserici din California. Pastorul Dany face de mai mulți ani o lucrare în România. În vara trecută, la Surduc mulți tineri au putut participa la o tabără biblică, care acesta a condus-o. Astfel participanții au putut veni cu mai mare îndrăzneală și cu întrebări. A fost o ocazie extraordinară, binecuvîntată de Dumnezeu în care mai mulți și-au reînnoit credința și legămîntul cu Mîntuitorul, Isus Cristos.

Gy. P.

Programul Bisericii Baptiste din Micherechi

Duminică dimineața
ora 9.00–10.00 – ora de rugăciune
ora 10.00–12.00 – serviciu divin

Duminică seara
ora 17.00–19.00 – serviciu divin

Vineri:
vara: ora 19.00 – 20.00 – studiu biblic
iarna: ora 18.00 – 19.00 – studiu biblic

Mircea Hortensiu Tomus

Binecuvîntare

A venit printre oameni
în numele Tău, Doamne,
Binecuvîntează-o azi, să fie cu Tine,
Dă-i viață și povață,
Fă să-i fie zilele senine
și pline, fără răul din lume.
Dă-i Cuvînt să îndrume,
și alege-i Calea, Adevărul
și Viața, c-acesta-i ISUS,
Cel căruia-ți doresc nespus
să-ți fie sufletul supus
în orice ceas al vieții ce se-avîntă.
Binecuvîntează, Doamne, Binecuvîntă,

Raza de soare, alintă-o mereu.
Flori din întregul rozar-curcubeu.
Cîntece line și-n vis, paradis,
și fără prihană, cu suflet deschis
pășească în viață, ocrotită de Tine ISUSE...
Te roagă părinți, Te roagă bunici,
Te roagă și cei ce azi nu-s aici,
Te roagă și cei mari, și cei mici.
înlălm rugăciuni pentru mica făptură
ca s-o crești în credință și-nvătătură!
Binecuvîntează părinte Divin
și uple-ne ruga cu-nțeleptul AMIN!

Ședință anuală de lucru

În 31 ianuarie, după săvârșirea Sfintei Liturghii în Catedrala Episcopală Sfântul Nicolae din Giula, la reședința Eparhială a Sfintei Episcopii Ortodoxe Române din Ungaria s-a desfășurat ședința anuală de lucru a Adunării Eparhiale, organul deliberativ al Episcopiei cu reședința la Giula, ședință convocată și prezidată de Prea Sfințitul Părinte Episcop Siluan, Președintele Adunării Eparhiale.

Potrivit prevederilor statute și conform rînduielilor tradiționale ale Bisericii Ortodoxe Române, con-

siliile de specialitate ale Adunării Eparhiale au debătut rapoartele de activitate pregătite de Consiliul Eparhial supunîndu-le atenției plenului.

Raportul bisericesc a fost prezentat de pr. Ilie Ciocan, cel cultural de ieromonahul David, cel economic de PS Siluan pe motivul că Consiliul Eparhial nu a acceptat raportul întocmit de pr. Teodor Marc.

În continuarea ședinței membrii Adunării Eparhiale au trecut în revistă probleme de actualitate ale vieții bisericești din Eparhie. În această

ordine de idei a fost acceptată cererea preotului Cosmin Pop de a vinde un teren al bisericii din Jaca, în urma căreia fondurile obținute să fie folosite pentru renovarea Casei parohiale.

La sfîrșitul ședinței, mulțumind Bunului Dumnezeu pentru toate binefacerile Sale, Adunarea Eparhială a apreciat că hotărîrile adoptate vor contribui la o bună desfășurare a vieții bisericești, precum și la o prezență vie, continuă și constantă a Episcopiei noastre în rîndurile românilor din Ungaria.

- Z

Biserica Ortodoxă Română din Orașul Mic Românesc din Giula va primi o haină nouă

În ziua de 12 februarie 2008 au început lucrările de renovare la Biserica Ortodoxă Română „Sf. Paraschiva” a Orașului Mic Românesc din Giula. După îndelungate negocieri și bătut pe la ușile mai marilor de la București, părintele paroh Petru Pușcaș a obținut fondurile necesare demarării acestui proiect. Banii necesari au fost alocați de către Secretariatul de Stat pentru Culte din cadrul Guvernului României, prin Patriarhia

Ortodoxă Română de la București și prin bunăvoința Prea Fericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Sumase ridică la 200.000 RON și se va primi eșalona în funcție de efectuarea lucrărilor.

În urma negocierilor, echipa „DICOTEL” S.A. din Giula a cîștigat dreptul de a efectua lucrările de renovare. În proiect sînt prevăzute următoarele lucrări: refacerea turlei cu tablă de cupru, înlocuirea geamu-

rilor exterioare, refacerea tencuielilor exterioare și interioare, stoparea igrasiei, restaurarea iconostasului și a altarului, iar pe viitor schimbarea ușilor interioare pentru ca intrarea să se facă pe ușa principală. Lucrările vor fi gata, cu aproximație, în vara acestui an. Să fie într-un ceas bun! Dumnezeu să ne ajute!

O credincioasă a Bisericii „Sf. Paraschiva” din Giula

ZICALE DIN VECHILUL TESTAMENT

Țărîna ești și în țărîna te vei întoarce. (lat. *Memento, homo, quia pulvis e set in pulverem reverteris*) (Geneza 3, 19)

În sudoarea feței tale să-ți mîncîci pîinea, pînă te vei întoarce în pămînt, căci din el ai fost luat; căci țărîna ești și în țărîna te vei întoarce.

Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. (Exodul, 21, 23-25)

Dar dacă se întîmplă o nenorocire, vei da viață pentru viață, ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, mînă pentru mînă, picior pentru picior, arsură pentru arsură, rană pentru rană, vînație pentru vînație.

Vițelul de aur. (Exodul, 32, 3-4)

Și toți și-au scos cerceii de aur din urechi și i-au adus lui Aron. El i-a luat din mîinile lor, a bătut aurul cu dalta, și a făcut un vițel turnat.

Ca mielul la tăiat. (Isaia, 53, 7)

Cînd a fost chinuit, n-a deschis gura deloc, ca un miel care-l duci la tăiat, și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura.

Țap ispășitor. (Leviticul, 16, 20-21)

Cînd va isprăvi de făcut ispășirea sfîntului locaș, pentru cortul înfîlțirii și pentru altar, să aducă țapul cel viu. Aaron să-și pună amîndouă

mîinile pe capul țapului cel viu, și să mărturisească peste el toate fărădelegile copiilor lui Israel și toate călcările lor de lege cu care au păcătuit ei; să le pună pe capul țapului, apoi să-l izgonească în pustie.

Totul este deșertăciune. (lat. *Vanitas vanitatum, et omnia vanitas*) (Eclesiastul 1,2)

O, deșertăciune a deșertăciunilor, zice Eclesiastul, o, deșertăciune a deșertăciunilor! Totul este deșertăciune.

Nimic nou sub soare. (lat. *Nihil nove sub sole*) (Eclesiastul 1,10, după Solomon)

Dacă este vreun lucru despre care s-ar putea spune: lată ceva nou, de mult lucrul acela era și în veacurile dinaintea noastră;

Mîncăți, beți și vă veseliți. (Eclesiastul 8, 15, după Solomon)

Am lăudat petrecerea, pentru că nu este altă fericire pentru om sub soare decît să mîncească, să bea și să se veselească.

Sabie cu două tăișuri. (Pildele și proverbele lui Solomon 5, 3-4)

Căci buzele femeii străine strecoară miere, și cerul gurii ei este mai lunecos decît untdelemnul; dar la urmă este amară ca pelinul, ascuțită ca o sabie cu două tăișuri.

Nichifor Crainic

Cîntecul potirului

*Cînd holda tăiată de seceri fu gata,
Bunicul și tata
Lăsară o chită de spice-n picioare
Lăgînd-o cucernic c-un fir de cicoare,
Iar spicele-n soare sclipeau mătăsos
Să-nchipeie barba lui Domnu Cristos.*

*Cînd pîinea-n cuptor semăna cu arama.
Bunica și mama
Scofînd-o sfelnic cu semnele crucii,
Purtau parcă moaște cinstite și lucii
Că pîinea dînd abur cu dulce miros
Părea că e fața lui Domnu Cristos.*

*Și iată potirul la gură te-aduce,
Iisuse Cristoase, Tu jertfă pe cruce.
Hrănește-mă, carne de sfînt Dumnezeu.
Ca bobul din spice și mustu-n ciorchine
Ești totu în toate prin tine.
Tu pîinea de-a pururi a neamului meu.*

*Din coarda de viță ce-nfășură crama
Bunica și mama
Mi-au rupt un ciorchine, spunîndu-i povestea.*

*Copile, grăiră broboanele-acestea
Sînt lacrimi de mamă vărsate prinos.
La caznele Domnului nostru Cristos.*

*Apoi, cînd culesul de struguri fu gata
Bunicul și tata
În joc de călcîie zdrobind nestemate
Ce lasă ca rana și roaie-nspumate,
Copile, grăiră, e must sîngeros
Din inima Domnului nostru Cristos.*

*Și iată potirul la gură te-aduce.
Iisuse Cristoase. Tu jertfă pe cruce:
Adapă-mă sînge de sfînt Dumnezeu
Ca bobul în spice și mustu-n ciorchine
Ești totu în toate și toate prin tine.
Tu vinul de-a pururi al neamului meu.*

*Podgorii bogate și lanuri mănoase,
Pămîntul acesta, Iisuse Cristoase,
E raiul în care ne-a vrut Dumnezeu.
Privește-te-n vie și vezi-te-n grîne
Și sîngeră struguri și frînge-te-n pîine.*

Preafericitul Christodoulos

– un mare păstor la cumpăna dintre milenii

În dimineața zilei de 28 ianuarie 2008 a trecut la cele veșnice, după o lungă și grea suferință Prea Fericitul Părinte Christodoulos, Arhiepiscopul Atenei și al întregii Elade.

Personalitate marcantă a lumii ortodoxe, foarte popular și iubit în propria țară, Arhiepiscopul Christodoulos a fost un mare păstor care a ridicat mult prestigiul Bisericii, dedicîndu-și ultimii 35 de ani slujirii arhierice într-un mod remarcabil și unanim apreciat.

Funerariile PF Arhiepiscop Christodoulos au debutat în dimineața de 31 ianuarie, la orele 10.00, la Catedrala arhiepiscopală din Atena, cu oficierea slujbei Sfintei Liturghii, urmată de slujba înmormîntării oficiată de către Patriarhul ecumenic Bartolomeu al Constantinopolului. La slujbă au participat toți membrii Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe a Greciei, precum și Întîistătătorii Bisericii Ortodoxe surori: PF Theodoros al II-lea – Patri-

arhul Alexandriei și a toată Africa, PF Theofilos al III-lea – Patriarhul Ierusalimului, PF Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, PF Chrisostomos al II-lea – Arhiepiscopul Bisericii Ortodoxe a Ciprului, PF Anastasios – Arhiepiscopul Tiraneiei și a toată Albania, PF Christofor – Arhiepiscop de Praga și Primat al Bisericii Ortodoxe din Ținuturile Cehiei și Slovaciei și PF Paul – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Etiopiene.

APEL

EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DIN UNGARIA...

...face apel călduros către toți fiii săi duhovnicești și cei cu sentimente nobile să ofere impozitul de 1% în contul Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria. Aceste donații se pot face la numărul tehnic: 0293

Dacă doriți să ne contactați... ...vă stăm la dispoziție

la telefon 06-36-66/462-342 la fax 00-36-66/561-870

Scrisorile le așteptăm
la următoarea adresă de e-mail:
centru.doc.inf@mail.globonet.hu
cronica@mail.globonet.hu
www.atruroman.hu

ANUNȚ!

Conform legilor în vigoare, cetățenii Ungariei au posibilitatea să ofere 1% din impozitul personal asociațiilor civile, concomitent și diferitelor biserici.

Publicația CRONICA se angajează să publice anunțurile organizațiilor și ale instituțiilor românești.

STIMAȚI CITITORI!

SÎNTEM RECUNOSCĂTORI acelor abonați ai noștri, care dându-ne încredere și-au făcut și își vor reînnoi abonamentul la Cronica pe întregul an 2008. Având în vedere că, începând din luna octombrie a anului trecut publicația noastră a devenit bilunară, comunicăm pe această cale că prețul unui abonament pe un an s-a dublat (1560 Ft), începând cu 1 ianuarie 2008. Sperăm că veți rămâne și pe mai departe aceiași cititori fideli, iar noi ne vom strădui să vă aducem în atenția dumneavoastră cât mai multe evenimente din cadrul comunității noastre.

SALONUL DE FRUMUSEȚE „AIDA”

Prestații cu tratamente
de ultima generație:

- cosmetică
- frizerie
- pedichiură
- saună (pentru 3-4 persoane)
- solarium
- fitness

Salonul de
frumusețe „Aida”

cod. 5726 Micherechi
str. Kossuth nr. 32.

Telefon:

06-66/277-550

06-30/458-6687

Orar:

De marți până sâmbătă
între orele 10.00 și 19.00

Vă așteptăm cu mult drag!

O VOCE ROMÂNEASCĂ
emisiune radiofonică în limba română

pe unde medii cu frecvențele de
873 kHz și 1188 kHz
zilnic între orele 16.00-18.00
în direct pe www.radio.hu

(MR4 Nemzetiségi adások)
mail: o_voce@freemail.hu

Carnavalul din Giula

A V-a ediție a Carnavalului Renascentist din Giula

Anul 2008 constituie un apropos deosebit de important în Ungaria, deoarece cu ocazia aniversării a 550 de ani de la încoronarea Regelui Mátyás (Mathias), poporul maghiar sărbătorește acest eveniment prin anul comemorativ renașcentist. Cu această ocazie programele tradiționale ale carnavalului vor fi îmbogățite cu scenete din epoca Regelui Mátyás, cu programe coregrafice și muzicale din epoca renașcentistă, expoziții,

parade de modă și specialități gastronomice. În anul acesta vor fi reprezentate la această manifestare mai multe echipe decât oricând: în afară de „Busó-urile” din Mohács, „Arcașii de vulturi” din Seghedin, s-au prezentat formațiile orașelor Timișoara, Cluj Napoca, Bratislava, respectiv grupurile orașelor înfrățite Arad, Budrio, Miercurea Ciuc, Ditzingen, Covasna, Wagrowiec.

Continuă sezonul balurilor

După Bobotează, ca un punct de plecare a sezonului de carnaval a avut loc 19 ianuarie Balul românesc pe țară, organizat la Giula. Pînă la începerea postului Paștelui, conform tradiției va continua sezonul balurilor aproape în toate localitățile noastre. Redăm în rîndurile ce urmează localitățile și datele de desfășurare ale balurilor românești care vor avea loc în viitorul apropiat.

Micherechi

– 23 februarie – Căminul Cultural „Gheorghe Dulău”

Otlaca-Pustă

– 23 februarie – Căminul Cultural

Bătană

– 1 martie – Casa de Cultură „József Attila”

Cenadul Unguresc

– 1 martie – Căminul de zi

Budapesta

– 8 martie – Hotel Gellért

Bichișciaba

– 9 martie – Restaurantul Fiume

L A M I N U T

1	2	3	4		5
6					
7			8	9	
10		11		12	
		13	15		
15					

ORIZONTAL 1. Matematician și filozof francez (1623-1662) 6. Literatura, sculptura, muzica etc. 7. Aromă goală! 8. Băutură alcoolică 10. Sahist, fost campion mondial 12. Prepoziție 13. Zeu egiptean 15. Familie de muzicieni români.

VERTICAL: 1. Asociație politică 2. Școala militarului 3. Sete! 4. Văzduh 5. Localitate lângă Mangalia 9. Dans popular sîrbesc (inv.) 11. Orog 14. Do, re,...

UMOR

Într-un autobuz plin de pasageri, un călător așezat la fereastră își duce deodată mâinile la ochi. Un vecin, vădit îngrijorat, îl întreabă:

– Vă este rău?

– Nu, dar sînt foarte sensibil. Nu pot suporta să văd femeii bătrîne călătorind în picioare.

– Fiul dumneavoastră are o mare sete de știință. De la cine a moștenit-o?

– Știința de la mine, setea de la tatăl său.

– Draga mea, trebuie să-ți spun că soțul meu este un om imposibil!

– Ce te determină să-l caracterizezi astfel?

– Închipuiește-ți, a surzit de un an, dar abia acum a mărturisit-o!...

Cele mai scurte căsătorii

Actrița de origine ungară ZsaZsa Gábor a stabilit un record, fiind căsătorită o singură zi.

În general, se spune că într-o căsătorie criza se instalează după șapte ani, sau cinci sau trei, după caz. Dar unele staruri nici măcar nu ajung la prima aniversare a mariajului, iar formula „pînă cînd moartea vă va despărți” nu mai este de mult la modă.

Cel mai grăitor exemplu de rapiditate în materie de mariaje este cel al lui Eddie Murphy care și-a unit destinul cu cel al producătoarei Tracey Edmonds, la 1 ianuarie, pe o plajă izolată din Polinezia franceză. După 14 zile, cei doi s-au despărțit prieteni.

Dar Eddie Murphy nu a stabilit un record la Hollywood și în împrejurimi. „The Independent” a întocmit un clasament al celor mai scurte căsătorii, pe primul loc aflîndu-se ZsaZsa Gábor. În disperarea de a colecționa bărbați (nouă căsătorii, șapte divorțuri și o anulare), actrița maghiară s-a trezit într-o zi bigamă.

S-a întîmplat în 1982, cînd s-a căsătorit cu soțul numărul opt, actorul mexican Felipe de Alba, la bordul unei nave. Ceremonia a fost oficiată de către capitan. Din păcate, divorțul de numărul șapte, Michael O'Hara, nu era încă înregistrat, iar ZsaZsa a fost obligată să își anuleze căsătoria după doar o zi.

PROVERBUL SĂPTĂMÎNII

❖ Toată omenirea poate fi împărțită în trei categorii: cei de neclintit, cei care pot fi puși în mișcare și cei care îi pot mișca pe alții.